

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

י"ב ניסן תשע"ח
28 מרץ 2018

הוצאה לפועל, לשכת מסלול מזונות חיפה

תיק [redacted]
פסק דין מזונות

בפני כבי הרשם ניר שפר

בקשה מספר: 33 מתאריך 28 מרץ 2018
סוג הבקשה: 311 ביטול הגבלות חייב לא מוגבל באמצעים

המבקש: [redacted], חייב 1,
בעניין: [redacted], חייב 1,

החלטה

בפני הודעת החייב בהמשך לחוות דעת המומחה אשר הוגשה היום לתיק. החייב הפקיד סך 1,408.50 ש"ח בהתאם לחוות הדעת ומבקש את סגירת התיק וביטול ההגבלות. בשלב זה, ובטרם קבלת תגובת הזוכה אינני מורה על סגירת התיק, ואולם מורה על ביטול כל ההגבלות והעיקולים שהוטלו על החייב בתיק. לאחר קבלת תגובת הזוכה תינתן החלטה משלימה.

י"ב ניסן תשע"ח
28 מרץ 2018

ניר שפר, רשם

תאריך

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

הוצאה לפועל, לשכת מסלול מזונות חיפה

תיק ~~9751/97~~

פסק דין מזונות

בפני כבי הרשם ניר שפר

בקשה מספר: 30 מתאריך 01 פברואר 2018

סוג הבקשה: 62 ביטול הליך/הליכים

המבקש:

חייב 1,

בעניין:

חייב 1,

החלטה

1. בפני בקשת החייב למתן החלטה בהיעדר תגובת הזוכה.

רקע

- עניינו של תיק הוצאה לפועל זה הוא בפסק הדין בתמ"ש 9751/97 (משפחה ב"ש), אשר ניתן ביום 20.07.2004 (להלן: "פסק הדין") ובו נקבע לעניינו כי הנתבע, מר [REDACTED] (להלן: "החייב") ישלם לתובעת, גבי [REDACTED] (להלן: "הזוכה") סך חודשי של 2,700 ₪ בגין מזונות הקטינים [REDACTED].
- במהלך השנים, התקבלו אצל הזוכה תשלומי מזונות מהמוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל"), ואולם בהתאם לתקנות המל"ל הזוכה לא הייתה זכאית למלוא הסך שנפסק לטובתה בפסק הדין.
- נוכח האמור, ובהתאם להוראות סעיף 10 לחוק המזונות (הבטחת תשלום), תשל"ב-1972, הגישה הזוכה ביום 10.12.12 לשכת הוצאה לפועל בקריות בקשה לביצוע פסק דין בעניינו מזונות.
- לבקשת הזוכה צורף אישור לגביית הפרשים אשר הונפק על ידי המל"ל ביום 01.05.2011, ממנו עולה כי לטובת הזוכה הפרשי גבייה בסך כולל של 93,647 ₪, בגין חודשים יולי 2005-אפריל 2011 וכן אישור לגביית הפרשים אשר הונפק ביום 15.10.2012, לפיו לטובת הזוכה הפרשי גבייה בסך כולל של 40,179 ₪, בגין החודשים מאי 2011-ספטמבר 2012.
- גובה החוב במועד פתיחת התיק עמד על 133,826 ₪.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

ניהול התיק ומינוי המומחה

7. במרוצת השנים, בהם התנהל תיק ההוצאה לפועל בפני לא פחות מחמישה רשמי הוצאה לפועל, הוגשו על ידי החייב מספר בקשות לעניין גובה החוב בתיק.
8. נוכח האמור, ובהתאם להסכמת הצדדים, הורתה כב' הרשמת פטל ביום 02.05.16 על מינויו של רואה החשבון רן סימון (להלן: "רו"ח סימון"), כמומחה לשם הסדרת החוב גובה החוב בתיק.
9. ביום 01.03.17, ולאחר שנדרש רו"ח סימון לתקן את חוות דעתו ולהוסיף את הסכומים ששולמו על ידי המל"ל לזוכה בחודשים 01.01.14-31.10.16, הוגשה חוות דעת מתוקנת, בה נקבע כי סכום התשלום בחסר המעודכן והמשוערך ליום 31.10.2016 עומד על סך 163,653.65 ₪.
10. בהתאם לכך הוריתי ביום 02.03.17 לצדדים למסור תגובתם לחוות הדעת בתוך 14 ימים.
11. משלא התקבלה כל תגובה מטעם הצדדים, הוריתי בהחלטה מיום 19.07.17 כי ככל שלא תתקבל הודעה מטעם הצדדים עד ליום 26.07.17, אעדכן את גובה החוב בתיק בהתאם לחוות הדעת.
12. בהעדר תגובה עניינית, הוריתי ביום 21.08.17 על עדכון גובה החוב בתיק בהתאם לחוות הדעת, וכן על הפחתת הסכומים ששילם החייב לתיק החל מיום 31.10.17 ועד למועד מתן ההחלטה.
13. לאחר יישום ההחלטה מיום 21.08.17, עמד גובה החוב בתיק על סך 143,105.57 ₪.

בקשת החייב בטענת פרעתי

14. ביום 20.12.17, ולאחר שמונה לו עו"ד מטעם הלשכה לסיוע משפטי, הגיש החייב בקשה בטענת פרעתי, אשר עיקריה כדלקמן:
 - א. תיק ההוצאה לפועל נפתח בגין סכומים גבוהים מהסכום אשר רשאית הייתה הזוכה לפתוח התיק בגינם, ולכן משלם החייב סכומי עתק מידי חודש.
 - ב. החייב בן 75 ובחודש אוקטובר 2016 בוצעה הגדלת חוב בסך 163,653 ₪ בהעדר תגובה מטעמו.
 - ג. הזוכה פתחה את תיק ההוצאה לפועל בגין הפרשים שהצטברו במהלך 7 שנים עובר לפתיחת התיק, ובניגוד לסעיף 11(ב) לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), תשי"ט-1959, אשר לפיו יכלה הזוכה לפתוח את תיק ההוצאה לפועל על סך 52,628 ₪ בלבד.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

- ד. הזוכה אשר קיבלה במהלך השנים סכומים זעומים מהמוסד לביטוח לאומי, לא פתחה את תיק ההוצאה לפועל מתוך תקווה להפוך את קופת ההוצאה לפועל לקופת חיסכון על חשבון החייב.
- ה. מעיון בחוות הדעת של רו"ח סימון עולה כי עד ליום 31.10.16 שילם החייב סך נומינאלי של 112,049 ₪, העולה על גובה החוב במועד פתיחת התיק, לכן יש לקבוע כי החייב סילק את חובו ולכל הפחות כי חובו נמוך ביחס לחוב המופיע בתיק ההוצאה לפועל.
15. נוכח האמור מבקש החייב כי ייקבע כי הזוכה רשאית הייתה לפתוח את תיק ההוצאה לפועל רק ביחס לסכומים שלא שולמו החל מחודש אוקטובר 2012, שנתיים לפני פתיחת ההליך, להורות לרו"ח סימון לחשב את חובו של החייב החל ממועד זה, להורות על ביטול כלל הליכי ההוצאה לפועל, להורות לחייב כי הוא פטור מלשלם כספים נוספים לתיק ולחייב את הזוכה בהוצאות משפט לדוגמא וכן בשכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ.
16. בהחלטתי מיום 20.12.17, הוריתי בהתאם לתקנה 15א' לתקנות ההוצאה לפועל, התש"ס-1979, לחייב להעביר בקשתו לתגובת הזוכה בתוך 14 ימים מיום המצאתה כדין.
17. ביום 18.01.18 הגיש החייב בקשה למתן החלטה בהיעדר תגובת הזוכה חרף המצאת הבקשה לזוכה ביום 04.01.18, חרף האמור ונוכח חשיבות הבקשה הוריתי ביום 22.01.18 לפקיד מסלול המזונות ליצור קשר טלפוני עם הזוכה ולהורות לה להעביר תגובתה בתוך 5 ימים.
18. ביום 25.01.18 הוגשה תגובת הזוכה בה טענה כדלקמן:
- א. את דמי המזונות בסך 2,993 ₪ אני מקבלת דרך ההוצאה לפועל חודש בחודשו.
- ב. נוצר חוב של 113,826 ₪ שהחייב טוען ששילם אך אני לא קיבלתי ממנו את דמי המזונות, אלא דרך ההוצאה לפועל.
- ג. אני מבקשת לקבל את החוב דרך ההוצאה לפועל ומפחדת שהחייב יברח ולא יישלם.
19. ביום 01.02.18 הגיש החייב בקשתו הנוכחית למתן החלטה בהיעדר תגובת הזוכה.

דיון והכרעה

20. בהתאם לתקנה 26 לתקנות ההוצאה לפועל, תש"ס-1979, ומאחר והמחלוקת הינה משפטית בלבד, מצאתי כי לצורך הכרעה יעילה, מהירה וצודקת תינתן החלטה ללא צורך בקיום דיון במעמד הצדדים (ראה לעניין זה בר"ע 1278/08 בנק למסחר בע"מ (בפירוק) נגד הבית ברחוב לוינסקי 13 ת"א בע"מ (פורסם בנבו)).
21. אין לקבל את טענת החייב לפיה בוצעה הגדלת חוב בסך 163,653 ₪ בחודש אוקטובר 2016 בהיעדר תגובה מטעמו. כמפורט לעיל, ביום 21.08.17 הוריתי על עדכון החוב בתיק בהתאם לחוות דעת רו"ח סימון ולאחר שניתנו לצדדים מספר הזדמנויות למסור תגובתם.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

22. סעיף 11(ב) לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות) התשי"ט – 1959 (להלן: "החוק") קובע כדלקמן:

"מזונות שלא התחילו לפעול לגבייתם תוך שנתיים לאחר התקופה שבעדה הם נפסקו, אין לגבותם אלא ברשות בית המשפט".

23. סעיף 2 לחוק קובע כך:

"(א) אדם חייב במזונות בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה.
(ב) אדם שאינו יהודי או מוסלמי או דרוזי או חבר אחת העדות הדתיות המפורטות בתוספת הראשונה לפקודת הירושה, או שלא חל עליו דין אישי, חייב במזונות בן-זוגו, והוראות חוק זה יחולו על מזונות אלה".

24. סעיף 3 לחוק קובע כך:

"(א) אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה.
(ב) אדם שאינו חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, או שלא חל עליו דין אישי, חייב במזונותיהם, והוראות חוק זה יחולו על מזונות אלה".

25. בע"א 779/76 יעקב שוחט נ' איוט כרמלה שוחט, פ"מ לב(1) 580 (להלן: "פרשת שוחט") קבע כבי הנשיא (כתוארו אז) שמגר, בדעת מיעוט, כי יש להבחין בין הוראות המהותיות שבחוק לבין אלו הפרוצדורליות. בכל הנוגע להוראות הפרוצדורליות, אשר סעיף 11(ב) נמנה עליהן, נקבע כי אין מקום להבחין בין בעלי דין אישי לבין חסרי דין אישי, וזאת בדומה לאמור בסעיף 12 לחוק.

26. ראה דבריו של כבי השופט שמגר בעמודים 586-587 לפסק הדין כדלקמן:

"סבורני כי נוסחו של החוק אינו מחייב פירוש מצמצם, שיש בו כדי לשלול מן הרוב המכריע של הקטינים הזכאים למזונות הגנה כה חשובה כגון זו שהובאה בסעיף 12 א) ושיש בו כדי ליחד תחולתן של חלק הארי מהוראות סעיפים 8 ואילך למספר המועט של מתדיינים שאינו חל עליהם דין אישי או שהדין האישי שלהם אינו מטיל עליהם חובת מזונות לגבי ילדיהם הקטינים. כאמור לעיל, מקובלת עלי יותר ההשקפה כי כל שביקשו סעיפים 2) א) ו-3א) לקבוע, הוא כי יש לפנות לדין האישי באשר לחובת המזונות וכי לגבי כל יתר הוראות החוק,

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

מסעיף 8 ואילך, אין נפקא מינה אם חובת המזונות עולה מן הדין האישי או מכוח הקבוע בסעיפים 7 עד 4 ...

... כל שסעיף 11 ב) ביקש לקבוע הוא, כי לצורך פניה אל ההוצאה-לפועל, לשם גביית חוב מזונות שנתגבש במועד כלשהו שקדם בשנתיים או יותר למועד תחילת ההליכים המשפטיים, יש להצטייד תחילה ברשות מאת בית-המשפט. מזונות משלמים מדי חודש בחדשו ומי שמאחר בגבייתם, אף במשך תקופה של שנתיים ויותר אינו מפסיד באופן כללי את זכותו למזונות, שלגביהם פסק בית-משפט מוסמך את אשר פסק, אלא רק זקוק לרשותו של בית-המשפט כדי לגבות אותו חלק מחוב המזונות שלגביו כבר חלפה התקופה של שנתיים ויותר, היינו חלוף התקופה של שנתיים איננו משפיע על סכומי המזונות שלהם זכאית אשה פלונית או בנה עבור התקופה שהיא קרובה יותר משנתיים למועד תחילתם של ההליכים המשפטיים. (ההדגשות אינן במקור).

27. מאז פרשת שוחט, נראה כי פסיקת בתי המשפט לענייני משפחה וכן בתי המשפט המחוזיים אימצה את דעת המיעוט של הנשיא שמגר וזאת בין היתר לאור עקרון השוויון הנגזר מחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, וקבעה בשורה של פסקי דין כי אין עוד מקום כיום להבחנה בין בעלי דין אישי לבין מי שאינו בעל דין אישי, לעניין תחולת סעיף 11(ב) לחוק.

28. ראה למשל: רמ"ש(ת"א) 34024-01-13 ר' ל' נ' ע' ל' (17.4.2013), תמ"ש 79052/98 פלונית נ' פלוני (8.1.2001), תמ"ש 6929-04-13 ש.מ.נ' א.ד. (23.6.2013), תמ"ש 33331-06-15 (1.3.2016), תמ"ש 12960-12-15 פלונית נ' פלוני (3.5.2016), ע"ר 44163-12-15, פלונית נ' פלוני (17.1.2016).

29. בנוסף, לאחרונה ניתן פסק דין בבית המשפט לענייני משפחה בנצרת (תמ"ש 31035-07-16 ל.ש.נ' מ.ש. (3.7.17) (להלן: "תמ"ש 31035-07-16") בו נקבע כי גביית מזונות לאחר שנתיים מהמועד בו נפסקו מהווה משום "התיישנות" להבדיל משיהוי ועל כן אין לרשם ההוצאה לפועל סמכות לדון בבקשה אלא אך לבית המשפט:

"... מכאן שכאשר בוחנים את סעיף 11 ב) לחוק המזונות מגלים, כי התכלית הסובייקטיבית היא להגביל חיוב וגביית מזונות ל-"זמן אמת" – זמן סמוך למימון הצרכים השוטפים. לשם כך קובע המחוקק סייגים הנוגעים הן לאפשרות הגשת תביעות בגין מזונות העבר (סעיף 11 א) לחוק המזונות) והן לביצוע פסקי דין הנוגעים למזונות, שנתיים לאחר הינתנם (סעיף 11 ב) לחוק המזונות). מהסייגים ומלשון החוק ניתן ללמוד על נקלה, כי תכלית סעיף זה הייתה למנוע גבייה או תביעה "אוטומטית" של מזונות העבר ולהגביל את כוח האכיפה המיוחד של פסק מזונות לשנתיים

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

הראשונות לאחר מתן פסק הדין. התכלית לא הייתה למנוע לחלוטין אפשרות תביעה או גבייה כאמור אלא להציב מחסום דיוני בדמות פניה מקדימה לבית המשפט. לא מדובר במחסום דיוני בלתי עביר, אלא במחסום שמצריך הפעלת שיקול דעת שיפוטי. בית המשפט רשאי להתיר גביית מזונות שלא התחילו לגבייתם תוך שנה לאחר מתן פסק הדין הן לפי סעיף 130 להצעת חוק היחיד והמשפחה ולפי סעיף 11(ב) לחוק המזונות (שם הוארכה התקופה לשנתיים). אך שיקול הדעת צריך להיגזר ולהיות מושפע משאלות הנוגעות לסיפוק הצרכים היומיומיים של הקטין, לשאלות הנוגעות לאינטרס ההסתמכות של החייב על אי נקיטת הליכי ביצוע פסק הדין ועל המענה לשאלה מדוע לא הייתה גבייה בפועל...".

30. וכן :

"25.9(סעיף 11(ב) לחוק מנוסח מצד אחד ככלל משפטי (אין לגבות דמי מזונות בחלוף שנתיים מאז פסק הדין) אך מצד שני הוא מותיר שיקול דעת לבית המשפט ("אין לגבותם אלא ברשות בית המשפט"). בהיעדר הרשות השיפוטית, הופכת התקופה של שנתיים מחלוף פסק הדין משיהוי להתיישנות. הוא הדין בהיעדר פניה לבית המשפט בטרם פניה ללשכת הוצאה לפועל בחלוף מעל שנתיים מאז פסק הדין.

25.10 על-כן, דומני כי ניתן לראות בסעיף 11(ב) לחוק המזונות יצור כלאיים של שיהוי והתיישנות גם יחד ואסביר: מקום שזוכה בפסק דין מזונות לא פועל לגביית ואכיפת פסק הדין משך שנתיים, ולאחר מכן מבקש רשות בית המשפט לענייני משפחה לעשות כן, נבחן השיהוי של התנהלותו לפי מבחנים שיידונו בהרחבה בהמשך. ברם, מקום שזוכה בפסק דין מזונות לא פועל לגביית ואכיפת פסק הדין משך שנתיים ולאחר, אינו מבקש כלל את רשות בית המשפט לענייני משפחה לעשות כן, אלא פותח תיק הוצאה לפועל בהתעלם מהוראת סעיף 11(ב) לחוק המזונות, הרי שאז אין מדובר בכלל של שיהוי עם מתחם שיקול דעת, אלא מדובר בהתיישנות!" (ההדגשות אינן במקור)

31. אמנם תמ"ש 31035-07-16 ניתן בעניינם של צדדים חסרי דת (כהגדרת כבי השי' זגורי בפסק הדין הנ"ל), אך כמפורט לעיל, הפסיקה הרווחת החילה את סעיף 11(ב) לחוק על כלל המתדיינים.

32. מן הכלל אל הפרט, הצדדים לתיק זה הינם יהודים (ראה פסקה שניה לפסק הדין) ותיק ההוצאה לפועל נפתח בחודש אוקטובר 2012.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

33. נוכח האמור, בהתאם לסעיף 11(ב) לחוק ולפסיקה המפורטת לעיל אני קובע כי היה על הזוכה לפתוח את תיק ההוצאה לפועל בגין התקופה שתחילתה בחודש אוקטובר 2010 בלבד.

34. אשר על כן, ומאחר והתיק נפתח גם בגין תקופה מוקדמת יותר, שתחילתה בחודש יולי 2005, אני קובע כי הזוכה אינה רשאית לפעול לגביית המזונות בגין חודשים יולי 2005- ספטמבר 2010, אלא ברשות בית המשפט.

35. במצב זה של הדברים, אין מחלוקת כי החוב בתיק נובע בין השאר מסכומים אשר אין לפעול לגבייתם ללא אישור בית המשפט, ואולם נוכח הזמן הרב שחלף ממועד פתיחת התיק, לא ניתן לקבוע מהו גובה החוב בתיק, ככל שאכן נותר חוב, אשר לגביו יכולה הזוכה לפעול במסגרת תיק זה, ויש צורך בעריכת חוות דעת חדשה של המומחה.

36. אוסיף כי אי הוודאות הייתה נמנעת לו היה החייב מעלה טענותיו עם פתיחת התיק, ולכל המאוחר במועד שמונה רו"ח סימון. נוכח מחדלו של החייב, השיהוי הכבד בו הועלתה בקשתו ולאור העובדה כי רו"ח סימון מונה בעבר בהסכמתו של החייב לבדיקת גובה החוב בתיק, מצאתי כי יש לחייבו בהוצאות עריכת חוות הדעת החדשה.

37. בנסיבות העניין אני מורה כדלקמן:

- א. ימונה רו"ח סימון כמומחה לשם בדיקת גובה החוב בתיק אשר לגביו רשאית הזוכה לפעול.
- ב. המזכירות תעביר החלטה זו לרו"ח סימון, אשר ייחשב את סכום החוב הנכון בתיק, לאחר שיפחית מגובה החוב העדכני את הסכומים המתייחסים לתקופה שקדמה לחודש אוקטובר 2010, לרבות ההצמדות והריביות אשר התווספו בגינם.
- ג. שכרו של רו"ח סימון ישולם על ידי החייב לבדו.
- ד. החיוב ייעשה לפי התעריף המאושר על ידי רשות האכיפה והגבייה. אם נדרש חיוב חריג - המומחה יפרט הסיבה וההיקף. אציין כי בנסיבות העניין ונוכח הגשת חוות דעת הקודמת נראה כי לכאורה אין מקום לאשר חיוב חריג.
- ה. רו"ח סימון ימסור את חוות דעתו בתוך 30 ימים, ולאחר שתשלום שכר טרחתו יוסדר.
- ו. כתובתו ופרטיו של רו"ח סימון:

דרך בר יהודה 147, נשר.

טלפון: 04-8219999

נייד- 0522219999.

ז. המזכירות תעביר החלטה זו לרו"ח סימון.

מדינת ישראל – רשות האכיפה והגבייה

38. בשלב זה, נוכח חוסר הבהירות באשר לגובה החוב בתיק, אני מורה על עיכוב הליכים בתיק למשך 60 ימים וביטול כל ההליכים נגד החייב למעט הגבלת היציאה מן הארץ.

ניר שפר

כ"א שבט תשע"ח
06 פברואר 2018

ניר שפר, רשם

תאריך

